

PAPER DETAILS

TITLE: Johannes Brahms 51 Piyano Egzersizi

AUTHORS: Rüya SÜNDER SENTÜRK

PAGES: 169-186

ORIGINAL PDF URL: <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/922053>

Johannes Brahms 51 Piyano Egzersizi

Johannes Brahms 51 Piano Exercises

Rüya SÜNDER ŞENTÜRK¹

DOI: 10.26650/CONS2019-0017

Öz

İnsan yapısının anatomiği özelliği farklı olduğundan piyanistlerin fiziksel yapıları teknik çalışmalar süregeldiğinde değişik zorluklar öne çıkarmaktadır. Bu sorunlar parmak ve kas esnekliği zayıflığından kaynaklanmış olup çalışmaya zaman içinde üstesinden gelinebileceğini düşünen Brahms; kol, bilek ve parmak kuvvetini artıracak değişik hareketler içeren ve refleks kazandıran egzersizler yazmıştır. Daima iyi bir piyanist olmayı hedefleyen Brahms, besteciliği ve piyanistliğinin yanı sıra Viyana ve Hamburg'da müzik yönetmenlikleri ve öğrencilere ders vermekle geçen yaşamının ancak kısıtlı bir zamanını piyano çalışmaya ayırmıştır. Tekniğini ilerletmek adına emprovize olarak değişik egzersizler yaratmıştır. Bu çalışmaları öğrencilere de uygulatıp zamanla faydalı olduklarını gördüğü halde yayınlatmayı düşünmemiştir. Yakın dostları Schumann ve değerli piyanist eşi Clara'nın ısrarı üzerine egzersizleri düzenlemeye karar vermiş ve 1893'de Edition Peters'e yayınlatmıştır. Opus numarası vermediği metot, uzun konser etüdleri olmayıp daha kısa, adı egzersiz olan fakat içerdikleri modülasyonlardan ötürü melodik, desifresi çok kolay olmayan, sadece zamanı ekonomik kullandıran çalışma zorlukları giderebilecek nitelikte yazıldıklarından pek çok piyaniste yol gösterici olmayı amaçlamıştır.

Anahtar Kelimeler: Brahms, Teknik, Egzersizler

ABSTRACT

The human anatomic structure shows great variety from person to person. Most pianists face the same difficulties in technical studies. Problems usually stem from the lack of flexibility or weakness of fingers and muscles. Brahms believed he had to write exercises to overcome these problems. He himself always aspired to become a perfect pianist. He was a teacher and a musical director in Vienna and Hamburg, therefore he had little time to practice the piano. He created different improvised exercises to improve his technique. His students were required to practice these exercises. Brahms realized that they were beneficial, yet he never thought of publishing them. With the insistence of his close friend, pianist Clara Schumann, he decided to publish his studies by *Edition Peters* in 1893, without an opus number. These methodical short exercises, which also helped the pianist to save time in practicing, were perhaps hard to sight-read but included charming modulations. These comprehensive exercises were written to overcome the difficulties in piano pieces and aimed to help many pianists.

Keywords: Technique, Etudes, Brahms

¹Doç. Dr., İstanbul Üniversitesi, Devlet Konservatuvarı, İstanbul, Türkiye

ORCID: R.S.S. 0000-0002-8048-5540

Sorumlu yazar/Corresponding author:
Rüya Sünder Şentürk,
İstanbul Üniversitesi Devlet Konservatuvarı,
Rıhtım Cad. No:1 PK: 34710 Kadıköy, İstanbul,
Türkiye

E-posta/E-mail: ruyasenturk15@gmail.com

Bağış/Submitted: 08.12.2019

Kabul/Accepted: 03.01.2020

Atıf/Citation: Sunder Sentürk, R. (2019).
Johannes Brahms 51 piyano egzersizi.
Konservatoryum - Conservatorium, 6(2), 169-186.
<https://doi.org/10.26650/CONS2019-0017>

EXTENDED ABSTRACT

Born in 1823, Brahms wanted to be a pianist and a composer. Throughout his life, he searched ways to improve and perfect his technique. His love and admiration of Beethoven's works sparked his interest in the works of Schumann and Chopin, whose works he included in his repertoire. He performed Bach's chromatic fantasy and Toccata, Beethoven's 4th and 5th concertos, Schumann's symphonic etudes and Schubert's works in most of his concerts. In his troublesome life, he produced outstanding works including 4 symphonies, Academic Festival Overture, and variations on Handel, Schumann, Paganini and his own theme, 2 piano concertos, 2 piano sonatas, 1 violin, 1 violin and violin cello concerto, ballades and Intermezzos, piano and string quartet, trio quartet and quintet for piano and violin, scherzo, sonata, short piano pieces and 8 chamber music works with piano. His adherence to Neo-classical forms makes him a Neo-classical artist. His Neo-classical ideas oppose the innovative ideas of Wagner and Liszt, even though he had a considerable amount of German romantics of the late 19th Century. Since his works are set on wide ranges on the whole keyboard, they are more suitable for large hands but they require a certain amount of flexibility for smaller hands to play. Being aware of the differences in anatomic structure of each pianist, Brahms suggested different exercises to different pianists designed specifically to their needs to bring out their abilities. Since being a piano instructor consumed most of his time and prevented him from practicing the piano, he tried to find exercises which would help in playing the complex piano works easier. He used these exercises on himself and his students but he never considered publishing them or collect them into a book, as most of these exercises were improvised and unwritten. He improvised new exercises according to his student's specific problems. Observing the usefulness of these exercises, Clara Schumann insisted that he published these exercises as a book. Brahms studied Czerny's etudes to have an idea about etude techniques, and he gathered his works into a book. Denied by the Simrock, he sent his etudes to Edition Peters. After shortening the whole work over time and adding new etudes, he published the final version as 51 Exercises. Brahms considered these exercises to be a preliminary study to overcome the technical difficulties in his own works as well as other composers' works. The 51 Exercises consist of polyrhythms, wide range arpeggios for the left and the right hand, whole keyboard usage, dual sounds, chords, held sounds, legatos, and leaps. Even though piano exercises are not generally known to be melodic, Brahms's perfect harmony made these exercises notably melodic.

Even though the work is titled “51 Exercises”, it consists of 88 exercises; some exercises being solo and some divided into a,b,c sections. He put the most emphasis on improving the movements of the fingers, with the exercises in which different notes are held each time. In the romantic era, the hand was used in wide positions as an innovation. This new technique was not used in the neo-classical era, in which the hands were used in narrower positions. Since pianists with smaller hands have a limited flexibility between their 1st, 2nd, 3rd and 4th fingers, they face difficulties playing works that require wide range hand motions. The lack of reflexes prevent some pianists from performing successful leaps. Within these 51 exercises, 21 of them include held notes, 8 of them include wide range and 13 of them include dual tierce. The first 6 exercises are composed in separate rhythms for each hand and are polyrhythmic, similar to the classical era sonatas of Mozart and Beethoven. These exercises start with a particular tone but gradually evolve into different tones with each modulation, and making these exercises more difficult to play. This article is a detailed analysis of Brahms’s 51 exercises.

Giriş

Brahms yaşam boyu öncelikle piyanist sonra besteci olmayı düşlemiştir. Bu nedenle tekniğini ilerletebilme adına araştırmalar yapmış yararlı çalışmalar bulmuş bunu öncelikle kendine de uygulayarak piyanistliğini mükemmel bir seviyeye getirebilme ve dileğini çalabilme yetisine sahip olmayı amaçlamıştır. İlk dönemde Beethoven'e olan aşırı ilgi ve sevgisi, (onun sonatlarını çalabilme arzusu, (Becatti, 1966, s.198) daha sonra tanıştığı piyanist Loise Langhans-Japha'nın etkisiyle Bach'in yanı sıra Schumann ve Chopin'e ilgi duymaya başlamış kendi bestelerinin yanında onların eserlerine de repertuarında yer vermiştir. Brahms'ın piyano yapıtları için düşüncesini soranlara Weissenberg; bestecinin bir çok yapıtlarında piyanoyu enstrüman gibi değil senfoni gibi düşündüğünü ifade etmiştir (Dubal,1984, s.334) Yaşadığı hayat şartlarından ötürü yeterince piyano çalışmamadığından kendine has teknik denemeler uygulamış, bunları uzun süre doğaçlama olarak bırakıp notaya almamıştır. Clara Schumann'ın teklifi üzerine Czerny'nin etütlerini incelemiş, 1880 yılında editör Simrock'a egzersizleri yollamış; basılacağına dair cevap alamayınca editör Peters'e başvurmuş, egzersizlerin bir kısmını kısaltıp yenilerini ilave etmiş 1893 yılında son şekliyle 51 egzersiz olarak yayınlanmıştır.

Bu egzersizlerde Brahms, gam, arpej, çift ses, akor, oktav, legato, tuşe, staccato, portato, uzak atlamlar, iki elde farklı poli-ritmik hareketler uzak ve yakın pozisyonlar yer almaktadır. Piyanist Alicia De Larocca, elleri küçük olduğundan Brahms ve Rachamaninof'un geniş aralıklar kullanımlarının kendisini zorladığını söylemiştir(Dubal,1984, s.141). Egzersizler daha zor piyanistik eserlerin hazırlığında kullanılmak üzere düşünülmüş, parmakların, el ve kol hareketlerinin serbestliği amaçlanmıştır.

J.Brahms'ın Müziği

Brahms; Hans von Bülow'un nitelemesiyle "Bach ve Beethoven ile birlikte Alman müziğinin Üç B'sinden biridir" (Say, 1995, s. 398). Besteci, çekingen, az konuşan, iç dünyasını dışa vurmaktan hoşlanmayan ve dış dünyaya karşı kaba bir tutum sergileyen bir kişiliğe sahipti (Feridunoğlu, 2005, s.138). Opera, dışında her stilde yazmıştır. Brahms'ın hayranı olan Joachim, Besteciyle çıktıığı turnelerde diğer meslektaşlarıyla tanıştırmak istemiş ancak Brahms kendisine göre fazla yenilikçi bulduğu örneğin Liszt'in fikirlerini beğenmemiştir. Klasik dönem kalıplarına sadık kaldığından bazı müzikologlar Brahms'ı Neo-Klasik' diye adlandırmışlardır (Grunfeld, 1974, s. 115). Brahms'ın piyano eserleri, üçlüleri, altılıları ve oktavları kulanan, tekrar eden cümleler içeren orkestra

tinisine sahip kendine has yapıtlardır (Hindley, 1971, s. 326). Yirmi iki yaşında tanıtıtiği Schumann ve eşi zamanın meşhur piyanisti Clara ile aynı olan müzik düşünceleri, dostluklannın yaşam boyu devam etmesine neden olmuştur (Say, 1995, s. 399). Piyano hocalığı, Hamburg Filarmoni Orkestrası yönetmenliği ve en son Viyana'dan teklif edilen koro şefliğini kabul ederek Viyana'ya yerleşmiştir. 1860'lı yıllarda oda müziğine ağırlık veren besteci aynı zamanda Alman Requiem'ini yazarak ülkesinde büyük bir başarı elde etmiştir. Brahms; Senfonileri, konçertolan, orkestra yapıtları, oda müzikleri, Keman, piyano sonatları, Haendel'in, Schumann'ın, Paganini'nin temalan hatta kendi teması üzererine varyasyonlar yazmış (Fenmen, 1947, s. 183) ve liedleri ile coşkun Alman müziğinin 19.yüzyılın ikinci yansındaki doruğu olmuştur. Klasik form disiplinine çok bağlı kalmasına karşın yaratıcılığı tam bir romantiktir. Lied türü her bestecinin repertuarında görülmeyebilir. Brahms'in yapıtlanndaki öğe' nin mükemmelliği göz önüne alındığında, lied yazmasının ne denli doğal olduğu anlaşılır. İçine kapanık aşırı duygusal kişiliğini dışa yansıtmayan besteci romantizmini liedleriyle dile getirmiştir. Piyanist Brahms'a gelince elli yıl gibi süreyle solist olarak konserler vermiş, sadece kendi yapıtlarını değil, yanı sıra Bach özellikle "Kromatik Fantezi", Toccata, Beethoven 4. ve 5. Piyano konçertoları, Schumann Senfonik Etütleri ve Schubert'e geniş yer vermiştir. 1895'te Klarinetist Mühlfeld ile oda müziği konserleri, piyanistliğine ve bestelerine hayranlık duyan kemancı Remeny ile de uzun turneler yapmıştır. Kısaca Brahms, besteciliğiyle piyanistliğini bir arada sürdürmeyi başarmıştır. Piyano çalışmaya yeterince zaman ayıramadığından tekniniğini geliştirmek adına türlü alıştırmalar yapmış, emprovize olarak uzun süre denedigi bu çalışmalarını ders verirken öğrencilerin teknik zaflarını fark etmiş onlara da uygulatmıştır. Ancak, egzersizlerinin yararlı olduğunu gördüğü halde kaleme almayı düşünmemiştir. Piyanistliğine hayran ve fikirlerine daima saygı duyduğu Clara'nın ısrarı üzerine yayınlatmayı düşünmüştür. Öncelikle Czerny'nin etütlerini incelemiş 1880 yılında editör Simrock'a yazdıklarını yollamış cevap alamayınca sonrasında editör Peters'e başvurmuş, çalışmaların bir kısmını kısaltıp yenilerini ilave etmiş 1893'te son şekliyle "51 Egzersiz" olarak yayımlanmıştır. "Brahms, piyanistin el ve parmak yapısını çok incelemiştir; her yapıya göre farklı egzersiz uygulanmasını savunmuştur. Brahms'a göre "beyin bu egzersizlerin uygulanmasındaki önemi büyktür, Çünkü tüm vücuda komuta verdiğiinden kol ve parmak hareketlerini de yönetmektedir. Aradaki bu bağlantıyı sağlamak piyanistin beyinsel algılamasıyla ilgilidir." Bundan dolayı çalarken veya çalışırken aşırı dikkat ve düşünmek gerekmektedir (Behr, 2002, s.8). "Rachmaninof, başarılı bir piyanist olmak için akıcı temiz ve elastik bir teknike sahip olmak esastır bu beceri çok egzersizle

elde edilebilir.” demiş (Cooke,1999, s.209) başta Hanon olmak üzere egzersizlere çok önem verdiği vurgulamıştır.

Brahms'ın 51 Piyano Egzersizinin İncelenmesi

Bestecinin bu egzersizleri; kendi eserleri ve piyano yapıtlarındaki teknik problemlerin üstesinden gelebilmek için Brahms'ın deyimiyle bir ön çalışmadır. Egzersizler; poliritimler, sol ve sağ elde geniş aralıklı arpejler, tüm klavye kullanımı, çift sesler, akorlar, tutulan sesler, bağlar, uzak atlamlar içermektedir. No 1: Bu egzersiz la'dan 1 f ye kadar beş değişik poliritmik çalışma içermektedir. 1 a ve 1b trioleye karşı dört onaltılık, 1c ve 1 d, dört onaltılığa karşı beş onaltılık ile 1e ve 1 f, altı onaltılığa karşı yedi onaltılık olarak iki elin ritim açısından dengelenmesini sağlayacak çalışmalardır. Romantik dönemde sıkça rastlanan poliritimler Örneğin Chopin Etütleri, Fantezi Impromptu, Nocturnler, prelüplerde, Brahms'ın kendi yapılan ve geç romantiklerin olduğu gibi Mozart ve Beethoven sonatlarda da olarak rastlanır.

Şekil 1a: Brahms Egzersiz No: 1a

Şekil 1b: Brahms Egzersiz No: 1c

Şekil 1: Chopin Nocturne Op.32, No:2

Klasik dönemde ancak 3/2 veya 3e/4 olarak gördüğümüz poliritimlere Romantik dönemde bunlara ilaveten 5/6 veya 6/7 vb. kullanımlara çok rastlanmaktadır. Örnek Chopin

op.27 no 2 Nocturne No 2 ve 3. Çalışmalar La ve Mi majörde olmak üzere üçlü çift ses gamlardan oluşmuştur.” Brahms’ın Paganini varyasyonlarında sol ele verdiği üçlüler, Şekil 2, Chopin üçlü Etüd (Op. 25 No 6) için de yararlı bir çalışmadır.

Şekil 2: Brahms Paganini Varyasyonlar, No.1

No 4 Andante bu çalışma Altilı aralıklarla yapılan mib major gam çıkışta üst notalar inişlerde ise alt notalar bağlı istenmiş Schumann Karnavalda Papillons için yardımcı olabilir. Sol elde, 1 ve 2, sağ elde ise 4 ve 5. Parmakların birbirinin üzerinden adadığı Forte, molto legato bir

Şekil 2a: Brahms Egzersiz No.4

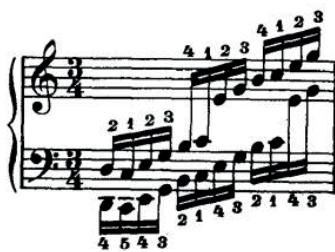
Şekil 2b: Schumann Karnaval (Papillion)

No.5, bu egzersiz kırık oktavlarla ilgilidir. Sol el bastaki en kalın do’dan, başlayıp bir oktav arayla onu takip eden sağ el ise, en son oktavdaki sol’e çıkar. Tuşeyi ve kolların rahat kullanılmasını zorlayan pozisyonlar içermektedir. Bitişik notalarda 1 ve 5. Parmakların legato olarak birbirinin üzerinden geçirilmesine yönelik bir egzersizdir. Örneğin Chopin Etüd Op. 25, No.2.

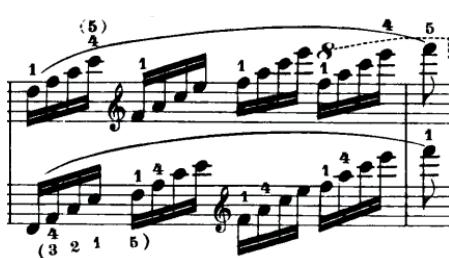
No 6, bu çalışma 5 No’lu egzersisinin değişik bir versiyonudur. Farkı 1 ve 5. Parmakların birbirinin üzerinden atlarken ikili yerine üçlü aralığın kullanılmış olmasıdır.

No.7 Çalışma iki elde kromatik alıştırmalar içerir. 7 a ve 7 b birbirinin benzeridir. Özellikle Romantik dönem eserlerinde çok yer verilen kromatizm çalışması değişik yapıtlara yarar sağlayabilir. No 8’de yine aynı oktav içerisinde kalınmış, 8 b çalışmasında ise tüm klavye kullanılmıştır. 2,3,4, ve 5.parmakların esnek kullanımına yönelik bir çalışmadır.

Örnek: Chopin op.10 No.8 ve Op.10 No.11 sol el için yararlı olabileceği düşünülebilir.

Şekil 3a: Brahms Egzersiz No: 8a

Şekil 3b: Chopin Etude Op.10 No:8

No 9 a Sağ eldeki üst parti legato arpej çıkıcı, sol eldeki legato arpej inci olarak ellerin ters yönde kullanıldığı ve her iki eldeki başparmakların aynı notayı tekrar ettiği ve devamında leggerio ve staccato 'ya dönen bir egzersizdir.

Şekil 4: Brahms Egzersiz No. 9a

9 b de ise bu defa 5. parmaklar aynı notayı tekrar ederken diğer parmaklar bağlanan bir melodi olmaksızın onlu aralık atlamıştır. 10. egzersiz, 5. parmağın tutulmasıyla okta aralıkta çalışıldığı, 2. ve 3. parmakların geniş aralık olarak 4lü açılmasını sağlar. No 11a da ise yine 5.parmağın tutulmasıyla bu defa 2 ve 4. parmakların esnemesi sağlanmak istemiştir. 11 b de bu kez başparmak tutularak diğer parmaklar esnetilir. 3 ve 4. parmakların tekrar ettiği bir egzersizdir.

Şekil 5a: Brahms Egzersiz No.11a

Şekil 5b: Brahms Egzersiz No.11b

No 12 egzersiz Moderato, legato yazılmış olup iki elde de 1. ve 5. parmakları tutarak yapılmaktadır.

Şekil 6: Brahms Egzersiz No.12

No.13, 1 ve 2. parmaklarla tutulan çift seslerin ardından gelen motifte, her iki elde sesle-
re ters hareketle 3. 4. parmağın geçisi çok bağlı (ben legato) olarak istendiğinden zorla-
yıcı egzersizlerden sayılabilir. No 14. Bu egzersiz sağ elde 5.ve 2. sol elde ise 1. ve 4.
parmak esnekliği için yazılmıştır.

Şekil 7: Brahms Egzersiz No.14

No15 3.parmak tutularak, bir oktav içinde diğer parmaklarm 3. Parmaktan bağımsız çा-
lışmasına yönelik bir egzersizdir. No 16a 4. Parmak, No 16b 3.parmak, No 16c ise2.
parmak tutularak yapılan benzer egzersizlerdir.

Şekil 8: Brahms Egzersiz No.16a

No 17. İki el içinde bir trill çalışmasıdır. No 18 a başparmak tutulu olarak yapılan bir trill çalışmasıdır. Sol ve sağ elin poliritmik kullanımı ile dört farklı ritmik elementin üst üste geldiği bir egzersizdir. No. 18 b aynı egzersizin değişik tonda yapılan bir şeklidir.

Şekil 9: Brahms Egzersiz No.18a

No 19. Başparmak tüm egzersiz boyunca tutulu kalırken 2'li 6'lı ve 3'lü 6'lı çift seslerin kullanımını kapsar. Beethoven Op. 57 Appassionata sonatın son bölümündeki sol el çift sesli pasaj veya Chopin Etüd Op. 10 No.7 etüdü için yardımcı olabilecek bir çalışmadır.

Şekil 10: Brahms Egzersiz No.19

Şekil 10b: Beethoven Sonat, Op.57
Appassionata Son Bölüm

No 20. egzersiz Do majorde başlar Reb majorde devam eder, her iki elin yakın ve uzak pozisyonunda esnemesini sağlayacak bir çalışmadır. No 21a ve 21b sağ ve sol elin geniş pozisyonunda açılıp başparmakların onlu aralıklarla çapraz geldiği egzersizlerdir.

Şekil 11: Brahms Egzersiz No:21a

No 22. Her iki elde de başparmak tutulurken oktavların 4.parmaklarla alınıp, ellerin esneklik kazanması amaçlanmıştır.

Şekil 12: Brahms Egzersiz No:22

No 23. a, b ve c Si majörde yazılmış dönüşümlü olarak başparmaklar tutulup üçlü aralıklarla bir defasında sol elde üçlüler diğerinde ise sağ elde ki üçlüler tekrarlanmıştır. C de ise A'daki çalışmanın aynısı 3/4 lük olarak yazılmıştır. 23b Chopin Op.28 No:12 Prelüdüne yararlı olabilir.

Şekil 13a: Brahms Egzersiz No:23b

Şekil 13b: Chopin Prelude Op.28 No:12

No. 24 a ve b Çift seslerden oluşan bu çalışma, her iki elde de üst sesler bağlıken diğer sesin tril çalışması yaparak parmak bağımsızlığını amaçladığı bir egzersizdir.

Şekil 14: Brahms Egzersiz No:25a

No 25 a ve b aynı türde yazılmıştır. Siyah tuştan beyaz tuşa aynı parmağı kaydırarak yapılan bir egzersizdir.

No 26. a,b,c Egzersizlerinin benzerleri Cramer veya Czerny etüdlerde de görülmektedir. Seslerin iki elde ters yönde hareket etmesini amaçlar. No 27 Beşinci parmaklar tutulurken, tekrarlanan notalarda farklı parmakların kullanıldığı. 26.calışmada olduğu gibi ellerin yine ters yönde hareket ettiği bir egzersizdir.

No. 26. a,b,c Egzersizlerinin benzerleri Cramer veya Czerny etüdlerde de görülmektedir. Seslerin iki elde ters yönde hareket etmesini amaçlar.

No. 27 Beşinci parmaklar tutulurken, tekrarlanan notalarda farklı parmakların kullanıldığı 26. çalışmada olduğu gibi eller yine ters yönde hareket etmektedir.

No 28. Başparmaklar tutulurken arpej çıkışlı kromatik inişli bir çalışmадır. Chopin'in Op.10 No.2 Kromatik etüdü için yararlı olabilir.

Şekil 15a: Brahms Egzersiz No.28

Şekil 15b: Chopin Etude, Op.10 No.2

No 29. Romantik dönemde çok rastladığımız oktaf atlamalarına yönelik Presto hızda refleks geliştirmek için yazılmıştır. Örneğin Paganini Op.35, 2.Varyasyon için ön çalışma olabilir.

Şekil 16a: Brahms Egzersiz No.29

Şekil 16b: Brahms Paganini Varyasyonlar No.2

No 30. Bu egzersiz 24 No.lu egzersiz gibi çift seslerin legato kullanımını amaçlamaktadır.

No 31 a ve b, Bitişik parmakların esnekliğini sağlamak amaçlı bir çalışmalıdır.

No. 32, 3. ve 4. parmakların legato diğer parmakların leggero çalıştırıldığı bir egzersizdir.

No. 32 b ise 2. ve 3.parmakların legato istediği No. 32a'ya benzer egzersizdir.

No. 33a tek ve çift seslerden (3 lü, 51i aralıklar) oluşan, ellerin ve aralıkların ters yönde kullanıldığı melodik, legato bir egzersizdir.

No. 33b, 33a'nın benzeri olup çift seslerde 4lü ve oktav aralığının kullanıldığı çalışmamıştır.

No. 34 a Melodik çift seslerin 3lü ve 6lı aralıklardan oluşan, alt seslerin bağlı üst seslerin serbest calındığı bir egzersizdir.

No. 34 b biçim olarak a'nın aynısıdır, sadece legato olan sesler yer değiştirmiştir. 34 c de a ve b çalışmalarının parmak değişikliğidir. Farklı olarak sağ elde 5.parmak üstünden 4.parmağa geçiş vardır.

No. 35 yine sesleri bağlama prensibine dayanır. Her iki elde 1. ve 5. parmakların dönüsümlü tutulup, diğer parmakların legato çalındığı, onaltılık grupların değişmeden tekrarlandığı bir çalışmadır.

Şekil 17: Brahms Egzersiz No:35

No. 36 Egzersiz 35. ile aynı amacı taşır. Bu kez 6/8 lik yazılmış, yine 1 ve 5.parmak tutulmuştur.

No. 37a Ellerin ters yönde hareket ettiği bir oktavi aşmayan arpejle başlayan dolce, legato bir egzersizdir.

Şekil 18: Brahms Egzersiz No:37a

No 37 b, a'nın 9/8'lik bir versiyonudur. İlave edilen notalarla sağ el 2. çevrim, sol el 1. çevrim ters yönde arpej yapmaktadır.

No 38. Değişen pozisyonlarda sağ ve sol elde 16'lıklar eşliğinde tutulan akorlar 5 ve 4. parmakların bağısız kullanımına yönelik marcato, forte bir egzersizdir.

Şekil 19: Brahms Egzersiz No:38

No. 39 tutulan 3'lü 6'lı aralıklı çift seslerin tutıldığı, 16'lıklann ise gruppetto yaptığı bir çalışmadır.

No. 40a Oktav aralığı içersinde yazılmış bu egzersiz, ellerin karşıt hareketli kullanımından oluşan forte / legato veya piano / leggiero uygulanmasıdır. Ayrıca klasik sonatlarda sık rastlanan bir geçit türüdür.

No.40b Bir evvelki egzersize benzeyen sadece iki elde de 3,4, ve 5.parmakların bağlanması istenen bir çalışmadır.

No. 41a 40a ve 40b egzersizlerinin devamıdır denilebilir.

No. 42a Kırık 31ü ve ellerin ters yönde kullanıldığı parmakların bağımsızlığına yönelik bir çalışmadır.

No. 42b 42a'nın benzeri,farklı olarak 3'lü, 4lü, 5'li ve 6'lı aralıklardan oluşmuştur.

Şekil 20a: Brahms Egzersiz No:42b

Şekil 20 b: Chopin Etude Op.25 No:11

No. 43 a 4 ve 2. parmakların akordan akora geçerken tutularak yer değiştirmesi göstermektedir. 43 b ise aynı çalışmayı 5.parmağın 1. parmağa bağlayarak tekrarır.

Şekil 21: Brahms Egzersiz No.43a

No. 44a ve b de sağ elde 5. parmağın üstünden geçen 4. parmak, sol elde 1.parmağı 2.ye legato çalarak bağlamak için verilmiş çalışmalardır.

No. 45'te Çarpmalar yer almıştır. Birçok yapıtta karşılaşılan güçlük; öğrencilerin hızlı tempoda çaldıklarında çarpmaların bazlarının duyulmamasıdır. Ünlü piyanist Vengerova Schick ile yaptığı röportajda “geniş mesafe atlamalı gözler kapalı çalışmak gerekir” demiştir. (Schick,1982:62)

Vengerova gözlerin kapalı olarak atlayıp doğru notaya düşmek iyi bir çalışmadır der .
(Schik,1982:62)

Şekil 22a: Brahms Egzersiz No.45

Sekil 22b: Brahms Ballade, Op:10 No.2

No. 46a'da her iki elde başparmaklar tutulurken çalınan 4'lü 5'li 6'lı çift seslerin 1 parmak üzerinden atlamasıdır 46b de ise a'nın benzeri olup legato olarak tek ses çalınmasıdır.

Şekil 23a: Brahms Egzersiz No.46a

Şekil 23b: Brahms Egzersiz No.46 b

No 47. Altılı gruplar olarak yazılmış bu uzun egzersiz diğerlerine göre daha melodiktir.

No.48 Bach formunda bir çalışma olup, sadece uzayan notaları tutmak değil aynı zamanda çalma zorluğu olmadan dört aynı partiyi dinleyebilmeyi öğretir.

Şekil 24a: Brahms Egzersiz No.48

Şekil 24b: Bach WTC II, 1.Prelüd

No. 49a No. 48'in benzeri olup daha uzun bir çalışmadır.

No. 49b, 5. ve 1. parmakların dönüşümlü olarak tutulduğu, 2.ve 5. parmakların 4'lü ve 5'li aralık adadığı bir egzersizdir.

No. 51 Aynı notada parmak değişimi 1,5 veya 1,4 olarak çalınmaktadır. Şekilde görüldüğü gibi 1,5 ile çalışıldığında Chopin etüd için kolaylık sağlayabilir.

Şekil 25a: Brahms Egzersiz No.51

Şekil 25b: Chopin Etude, Op.25 No:12

Brahms egzersizleri arasında bir piyanistin çalıştığı esere yararlı olabilecek mutlaka bir egzersiz bulması olasıdır.

Sonuç

1893 de revize edilerek *Peters Edisyon* tarafından yayınlanan Brahms'ın 51 egzersizi; romantik ruhta eserler veren bestecinin teknik olarak zorlayıcı ve beceri isteyen piyano eserlerine bir ön hazırlık olarak da kullanılabilmektedir. 1880-1893 süreci bestecinin pedagog ve yorumcu olarak kendini piyano tekniğini geliştirmeye adadığı yıllar olmuştur. Kişiye özel anatomik farklılıklar (örneğin kol veya parmak yapısı) piyanistlerin çalışmalarında göz ardı edilemeyecek sonuçlar ortaya çıkarmaktadır. Bu eksikler; çift sesler, oktavlar, triller, gamlar, arpejler, uzak ve yakın atlamalar, poliritimsel denemeler vb. teknik zorlanmalar olarak görülmektedir. Bunların aşılması tüm çalışmaların eksiksiz yapılması ile doğru orantılıdır. Her çalışma farklı bir el becerisi gerektirmektedir. 51 egzersizin tümü aynı zorlukta değildir Örneğin No. 7, 8, 17, 24, 30, 33a, 34a, 39, 40, 41, 42 ve 47 başlamak için en uygun olanlardır. Brahms 51 Egzersiz diye adlandırdığı halde, bazı egzersizlerin a,b,c,vb. olarak benzer versiyonlarını yazdığını toplam olarak 88 çalışma vardır. Çift ses ve tutulu parmak, geniş arpejler, kırık oktavlar, poli ritimler, akorlar zorluk içerenleridir.

Başlangıçtaki altı egzersizi, iki elde kullanılan farklı ritim kalıplarına (sağ elde dört, sol elde beş onaltilık şeklinde) ayırmıştır. Üst üste gelen el kullanımı ile legato ve staccato gam dizeleri, refleks edinme, geniş klavye kullanarak en kalın bas notasından en tiz sese kadar çıkabilecek hızlı onaltilık pasajlar yazmış, aklama; forte, piano, legato işaretleri koymarak tuşenin gerekliliğine dikkat çekmiştir. Önemli noktalardan biri de egzersizlerin armonik yapısının mükemmeliyetidir. Akıp giden modülasyonlar egzersizleri monotonluktan çıkarıp melodik yapıya dönüştürmüştür.

Bu makalede 51 egzersizin tümü detaylarıyla incelenmiş. Brahms'ın kendi eserleri dışında egzersizlerin hangi eserler için yardımcı olabileceği fikri verilmiştir.

Finansal Destek: Yazar bu çalışma için finansal destek almamıştır.

Kaynakça

- Becatti, R. (Ed.). (1966). *Magia dei Suoni*, Milano:
- Brahms, J. (2002). *51 Übungen für das Pianoforte*. Viyana: Schott Universal Edition.
- Cooke, J. F. (1999). *Great pianists on piano playing*. Toronto: Dover Publications.
- Dubal, D. (1984). *Reflections from the keyboard*. New York: Summit Books.
- Fenmen, M. (1947) *Piyanistin Kitabı*. Ankara: Akba Kitapevi.

- Feridunoğlu, Z. L. (2005). İz bırakan besteciler. İstanbul: İnkılap Yayınevi.
- Grunfeld, F. V. (1974). Music Verona, Italia:
- Say, A. (1995). Müzik Tarihi. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
- The Larousse Encyclopedia of Music. (1971) Hindley, G. Londra: Hamlyn Publishing.